

Åpen by

Venstres bystyrevalgprogram
for Oslo 2007 - 2011

Vedtatt på Oslo Venstres årsmøte 9. – 10. februar 2007

Oslo Venstre, Møllergata 16, 0179 Oslo
Tlf. 22 40 43 73 – E-post oslo@venstre.no
Internett: <http://oslo.venstre.no>

Innhold:

Åpen by	3
Du er sjefen!	5
Stemmemakt og borgermakt.....	5
Lokaldemokrati	5
En moderne miljøby	6
Ta vare på byens grøntområder.....	6
Et enda bedre kollektivtilbud	6
Køfri by	7
Sykkelbyen Oslo	7
Globalt klimaansvar	8
Bort med søppelet	9
Levende storby	10
Ta vare på byens kvaliteter	10
Fjordbyen for alle	10
Gode bomiljøer	11
Tilgjengelig for alle	11
Det kreative og nyskapende Oslo	12
Bedre hverdag for arbeidsskapere	12
Enklere og mer rettferdige avgifter	12
Kunnskapsbyen Oslo	13
Oslo som næringsaktør.....	13
Et internasjonalt næringsliv	13
Kommunal økonomi	14
En trygg, raus og inkluderende by	15
Den engasjerte borgeren	15
Individuelle løsninger	15
Hjelp til dem som har det vanskeligst.....	15
Psykisk helse	16
En bedre oppvekst.....	16
En trygg by	17
Bedre eldreomsorg	17
Et sted å bo	18
Kamp mot diskriminering	18
En skole for kunnskap og like muligheter	19
Et spennende skoletilbud	19
Sats på læreren	19
Slipp skolen fri	20
En fri og kreativ skole.....	20
Nivåtilpasset opplæring.....	21
Et godt skolemiljø	21
Rettferdige karakterer	21
Hør mer på eleven	22
Sats på yrkesutdanning	22
Fleksible barnehager	22
En levende kulturhovedstad	24
Oslo er festivalbyen	24
Samspill mellom kultur og næringsliv	24
Verdens beste bibliotek.....	24
Museene skal brukes	25
Kinobyen.....	25
Møteplasser.....	25
Gi rom til kulturen.....	26
Idrett for alle.....	26
Rom for alternativt kulturarbeid	26

Åpen by

Venstre er et sosialliberalt parti som kombinerer frihet for den enkelte med ansvar for fellesskapet. Frihet gir grobunn for kreativitet og skaperkraft. Det gode liv skapes av frie mennesker som tar egne valg og som føler ansvar for omgivelsene. Oslo skal være en varm og inkluderende by med et mangfoldig kulturliv og et innovativt og bærekraftig næringsliv. Reduksjon av klimagassutslipp skal være på dagsorden i alle sektorer.

Frivillighet og engasjement

Enhver osloborger skal ha mulighet til å påvirke utviklingen i egen by og bydel. Beslutningene må tas så nært dem det gjelder som mulig. Den gode byen skapes av engasjerte innbyggere som brenner for noe, enten det er vern av marka, verdighet for narkomane, fritidstilbud for ungdom eller flere barnehager. Åpenhet og innsyn gir bedre muligheter for innflytelse. Venstre vil styrke innsynet i kommunale prosesser, flytte makt ned på bydelsnivå og inkludere flere frivillige organisasjoner i styringen av byen.

Trygg og varm by

Tilgjengelighet og fleksibilitet bør kjennetegne omsorgstjenestene i Oslo. Byråkratiet må forenkles og tjenestene må tilpasses den enkeltes behov. Alle må sikres trygghet i hverdagen og et godt sted å bo. Trygghet er en forutsetning for frihet. Oslo skal være en trygg by å ferdes i. All vold må bekjempes.

En verdig alderdom

Venstre vil gi eldre mennesker trygghet og valgfrihet. Alle skal kunne bo hjemme så lenge de ønsker, men samtidig skal det bli lettere å få sykehjemsplass enn i dag. Venstre vil føre en politikk som gir mange muligheter for valg, enten det gjelder hvilke tjenester en vil benytte, eller hvem som skal utføre dem.

Miljøvennlig og tilgjengelig

Rent vann, frisk luft, grønne lunger, nærhet til marka og et velfungerede kollektivtilbud gjør Oslo til en grønn by. Fortettingen av byen må ikke gå på bekostning av viktige grøntarealer. Fjordbyen må sikre allmennhetens tilgang til sjøen og dessuten bevare byens intime preg. Utslippet av klimagasser må reduseres og Oslo må ta en større del av ansvaret gjennom å sørge for å redusere egne utslipp i tråd med Kyoto-protokollen.

Et bærekraftig næringsliv

Oslo har en høyt utdannet befolkning og det beste utgangspunkt for en innovativ og bærekraftig næringspolitikk. Universitetet i Oslo skal være blant de beste i Europa. Det kreves et krafttak og Venstre vil begynne med å styrke samarbeidet mellom næringsliv, universitet, høyskoler og kommunen. Videre må regelverket knyttet til næringsetablering forenkles.

Muligheter for alle

Venstre vil satse på en god offentlig skole, og er positiv til flere friskoler. Læringen må være tilpasset den enkelte, og lærerne må gis større pedagogisk frihet til å utarbeide egnede undervisningsopplegg. Skolene må få bedre muligheter for spesialisering og utvikling av

egenart. Venstre vil dessuten tilby lærerne videreutdanning i form av et kompetanseår. Et overordnet mål er at alle elever skal få en tilpasset opplæring. Det målet når vi best ved å satse på lærerne og lytte til elevene.

Mangfoldig og inkluderende

Oslo skal være en åpen og tolerant by som har rom for ulikhet og mangfold. Vi vil ha et rikt og mangfoldig kulturtilbud. Byen bør bli blant Europas fremste kulturbyer. Vi vil kjempe for likeverd og likestilling mellom innbyggerne. Kommunen er en stor arbeidsgiver og må sikre mangfold og inkludering på kommunale arbeidsplasser. Diskriminering må bekjempes enten den skjer på bakgrunn av kjønn, hudfarge, legning, religion eller nedsatt funksjonsevne. Byen skal være åpen og tilgjengelig for alle.

Du er sjefen!

Stemmemakt og borgermakt

Et levende folkestyre er avhengig av at borgerne på enklest mulig måte kan orientere seg om offentlige beslutningsprosesser og vedtak. Venstre vil at borgerne skal ha mulighet til å påvirke de politiske beslutningene hele tiden – også utenom valgene.

Venstre vil:

- videreføre ordningen med direktevalg til bydelsutvalgene.
- innføre 16-årig stemmerett for å inkludere ungdom i det formelle demokratiet og øke valgdeltagelsen blant ungdom.
- gjeninnføre velgernes mulighet til å stryke kandidater fra listene ved valg til bydelsutvalg og bystyre.
- sikre større åpenhet i kommunen. Informasjon fra kommunen som ikke er unntatt offentlighet skal være gratis og lett tilgjengelig for alle.
- at kommunalt ansatte fritt skal kunne uttale seg om forhold som har offentlighetens interesse.
- gi lokale velforeninger, elevråd, foreldreutvalg, frivillige organisasjoner og andre aktører en bedre mulighet til å komme med innspill i saker som angår dem.

Lokaldemokrati

Venstre vil at flest mulig beslutninger skal tas lokalt, fordi borgerne selv er de beste til å bestemme over lokale forhold. Bydelene må bli tildelt ytterligere ansvar og makt.

Venstre vil:

- styrke bydelenes økonomi for å øke det lokale handlingsrommet.
- at bydelsutvalgene selv skal ansette bydelsdirektør.
- overlate ansvaret for lokale plansaker og klagebehandlingen i lokale byggesaker til bydelsutvalgene.
- gi alle bydeler ansvaret for fartsreducerende tiltak, renovasjon i det offentlige rom og skjøtsel av grøntområder.
- gi bydelsutvalgene ansvar for å oppnevne representanter til driftsstyrer på skoler og sykehjem, samt andre lokale styrer, råd og utvalg.
- overføre ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten og lokalbibliotekene til bydelene.
- gi bydelene ansvar for skjenkepolitikken, med unntak av indre sentrum.
- at tjenester bydelene kjøper av kommunen til standardpriser fritt skal kunne kjøpes også fra alternative tilbydere i frivillig eller privat sektor dersom de lokale politikerne finner dette mer hensiktsmessig.
- gjøre bydelsutvalgene bedre i stand til å skjøtte sine verv gjennom styrking av ordninger for godtgjørelse og kompensasjon av tapt arbeidsfortjeneste.

En moderne miljøby

Oslo skal også ta ansvar for å redusere de globale miljøutfordringene: Utslipp av klimagasser, miljøgifter og tap av biologisk mangfold. Venstre vil legge dette til grunn for alle politiske vedtak, og gjøre Oslo til en av de fremste byer i verden til å ta i bruk ny miljøteknologi.

Alle i Oslo har rett til ren luft, rent vann og tilgang på gode friområder. Det må derfor legges langt bedre til rette for å kunne leve miljøvennlig i byen. Fortsatt er 30 prosent av befolkningen plaget av støy, og luftkvaliteten i indre by og langs hovedveiene oppfyller ikke nasjonale eller EUs krav.

Ta vare på byens grøntområder

Oslo har en fantastisk beliggenhet i et amfi mellom marka og Oslofjorden. Venstre vil ivareta byens spesielle biologiske mangfold og grønne særpreg. At byen får flere innbyggere skal ikke føre til nedbygging av grøntområder.

Venstre vil:

- sikre at markagrensa ligger fast.
- ivareta Oslos unike biologiske mangfold.
- verne grøntarealer, inkludert hele Husebyskogen ved Makrellbekken-Huseby, og sørge for bedre forbindelser mellom de grønne områdene.
- etablere et helhetlig verneområde (bynasjonalpark) med Maridalen, Akerselva miljøpark, Bygdøy, Hovedøya, Ekebergskrenten og Østensjøvannet.
- at kommunen skal gå til sak mot eiere som ikke respekterer allemannsretten langs fjorden og sørge for at ulovlige stengsler fjernes.
- holde parkene velstelte og rene for søppel.
- fullføre og merke turveinettet.
- gjenåpne bekker og opparbeide turveier langs Oslos syv elver.
- arbeide for å flytte Oslo kretsfengsel og Bredtvedt kvinnefengsel, slik at eiendommene kan anvendes til andre formål.

Et enda bedre kollektivtilbud

Venstre vil gjøre kollektivtilbudet til det naturlige alternativet for transport i Oslo. Økning i kollektivreisende skal gi billigere reiser. Det er derfor fortsatt behov for solid satsing på kollektivtransport. Kollektivtransporten må prioriteres foran biltrafikken innenfor ring 3 og langs hovedveiene.

Venstre vil:

- gjøre månedskortet billigere for både reiser i byen og inn til byen for å få flere reisende.
- arbeide for å fjerne aldersgrensen på studentmånedskort og øke rabatten på disse til 50 prosent på lik linje med honnør- og ungdomskort.
- utvide gratistilbudet til alle barn under skolepliktig alder.
- ruste opp t-banen til metro-standard med vedlikeholdte stasjoner, og aldri mer enn ti minutters ventetid.
- sikre fem- og ti-minutters ruter på hele trikkenettet. Bedre fremkommeligheten slik at trikken og bussen kommer raskere frem.

- opprette flere busslinjer med fem-minutters grunnruter.
- sørge for at det ved anbudsprosesser legges inn krav om at alle busser skal gå på biodrivstoff.
- oppgradere eksisterende t-bane- og trikkenett.
- ruste opp t-banetunnelen mellom Nationaltheatret og Majorstuen til moderne sikkerhetsstandard.
- forlenge Frognerseierbanen til Tryvannshøgda, og ruste opp hele Frognerseierbanen frem mot ski-VM i 2011.
- bygge t-banestasjon i Homannsbyen
- opprettholde alle eksisterende trikkelinjer og bygge ny trikkelinje til Kværnerdalen og Vålerenga fra Bjørvika, samt ny trikkelinje fra Sinsen til Årvoll/Bjerke/Tonsen.
- sikre at Kolsåsbanen gjenåpnes og forlenges til Rykkinn.
- etablere persontrafikk på Alnabanen.
- overta og konkurranseutsette togdriften i Groruddalen for å få et bedre tilbud med flere avganger.
- etablere ny stasjon på Breivoll.
- øke kapasiteten i fellestunnelen mellom Tøyen og Majorstuen.
- etablere gode kollektivløsninger for Lørenområdet.
- ruste opp buss- og trikkeholdeplasser med universell utforming og bedre vedlikeholdet.
- sørge for at vognparken økes.

Køfri by

Oslo skal bli en køfri by der trafikken flyter jevnt i rushtiden, og hvor de negative sidene ved bilbruk – ulykker, forurensning og det at bilen tar mye plass – er betydelig redusert. Bomiljøer må skjermes mot støy og forurensning.

Venstre vil:

- sikre at minst 50 prosent av midlene i Oslopakke 3 går til miljøtiltak og bedre kollektivtrafikk.
- arbeide for Mosseveien i tunnel, Manglerudtunnelen, lang Røatunnel, lokk over E6 i Groruddalen, nytt Nydals-kryss og miljøtunneler langs E18 vestover fra Filipstad til Lysaker, alt finansiert med trafikantbetaling og midler fra Oslo, Akershus og staten i Oslopakke 3.
- legge til rette for "park and ride"-parkeringsplasser ved flere jernbane og t-banestasjoner.
- utrede Bredtvet-diagonalen i sammenheng med Fossum-diagonalen.
- gå inn for en nedsenket Ullevål-slette.
- jobbe for å få innført veiprisning for å regulere trafikkbelastningen.
- legge til grunn at all trafikkøkning skal løses ved en forbedret kollektivtransport – ikke ved å øke kapasiteten på veiene.

Sykkelbyen Oslo

Venstre vil bedre fremkommeligheten og gjøre det tryggere å sykle. Oslo skal bli en ny fremtidsrettet sykkelby.

Venstre vil:

- fullføre hovedsykkelveinettet og Grønn rute innen 2011.
- sørge for sammenhengende sykkelveier gjennom sentrum og øke fremkommeligheten for syklende i indre by.

- ha tryggere og høyere standard på sykkelveinettet med bredere traséer, tydeligere avgrensning mot kjørebanelen, bedre merking, samt fjerne bilparkering på innsiden av sykkelveiene.
- tilrettelegge for sykling ved all gate- og veiplanlegging. Alle kryssløsninger og busslommer må tilrettelegges for sykkel.
- opprette trygge sykkelparkeringsplasser ved kollektivknutepunkter.
- innføre ordning med sykkelgodtgjørelse for ansatte i kommunen som velger å bruke sykkel til jobb i stedet for bil.
- bygge ny sykkelsti i Maridalen og Sørkedalen for å få sikrere og bedre tilgjengelighet.
- etablere "svart løype" i marka for dem som vil sykle fort.
- ta initiativ til gjeninnføring av sykkeltoget til Stryken.

Globalt klimaansvar

Klimaendringer påvirker oss alle, og er en av de alvorligste truslene verden står overfor. Venstre vil sørge for at Oslo oppfyller sin del av Kyoto-avtalen og blir ledende i anvendelsen av ny miljøteknologi, og gjør det enkelt å ta klima-, energi- og ressursvennlige valg.

Venstre vil:

- fremme bruk av vannbåren varme i alle nybygg.
- utvikle bruk av all olje til oppvarming i Oslo innen 2020.
- sørge for at alle kommunale bygg varmes opp ved hjelp av energieffektive metoder, slik som fjernvarme, biobrensel eller jordvarme.
- at det offentlige går i front ved innføring av energisparende tiltak, som for eksempel temperaturstyring og tidsbrytere, og Venstre har som mål at alle kommunens virkeområder blir ISO 14001/EMAS eller Miljøfyrtårn-sertifiserte.
- fordoble fjernvarmedekningen i Oslo.
- arbeide for bruk av energieffektiv teknologi og bygningsmateriale i alle nybygg i Oslo.
- at alle biler som brukes av det offentlige bruker lav-/nullutslippsteknologi, slik som biodrivstoff, elektrisitet eller hydrogen innen 2011.
- ta i bruk nullutslippsteknologi i Oslo Sporveier, og sette krav om biodrivstoff- eller hydrogenbusser i Osloregionen.
- sette krav om lav-/nullutslippsteknologi ved utlysning og utsteding av taxiløyver.
- inngå både nasjonalt og internasjonalt forpliktende samarbeid om innkjøp og bruk av ny miljøteknologi.
- øke ENØK-fondet og rekruttere flere "Grønne familier".
- gjennomføre en klimavettkampanje i Oslo for å vise hvordan hver enkelt kan ta klimavennlige valg i hverdagen, enten det gjelder transport, oppvarming og energi eller kjøp av varer og tjenester.
- systematisk ta i bruk solenergi og solvarmeanlegg i Oslo.
- redusere klimautslippene ved kommunens egen reisevirksomhet ved at alle kommunens ansatte skal benytte seg av det mest miljøvennlige reisealternativ som praktisk mulig.
- at tyve prosent av matforbruket på offentlige institusjoner og arbeidsplasser skal være økologiske eller FairTrade-produkter innen 2011, og vri matforbruket i mer miljøvennlig retning.
- gjøre Oslo til en internasjonal FairTrade by.
- gjøre ski-VM i 2011 til et internasjonalt utstillingsvindu for moderne miljøteknologi.
- arbeide for at oljeselskapene skal pålegges å sette opp pumper for biodrivstoff –E85, biodiesel og biogass.

Bort med søppelet

Oslo skal bli en ren by. Søppel skal bort fra gatebildet. Vi må slutte å slippe ut miljøgifter, og det må ryddes opp i gamle fyllinger. Venstre har en målsetning om at Oslo skal være en nullavfallsby.

Venstre vil:

- gjennomføre omfattende tiltak for å redusere avfallsmengden i Oslo, blant annet gjennom krav til produktdesign ut i fra en livsløpstenkning for produkter som Oslo kommune kjøper inn og innføring av utsortering og gjenvinning avfall uten fare for utslipp av miljøfarlige stoffer. Det skal aldri være mer enn 300 meter fra den enkelte husholdning til nærmeste returpunkt.
- innføre utsortering av våtorganisk avfall som skal brukes som biogass i transportsektoren.
- foreta en nødvendig utfasing av all deponering av avfall, og sørge for at ressursene i alt avfall og kloakk blir nyttiggjort. Grønmoanlegget skal stenges som planlagt og omgjøres til areal for sport og rekreasjon.
- fortsette opprensingen av byens syv elver.
- samarbeide med private for å tilby attraktive gassgriller i et utvalg av grøntområdene for å få ned forbruket av engangsgriller og plassere flere resirkuleringsstasjoner for engangsgriller der det er nødvendig.
- kreve kjøp av oblater for å benytte dieserbiler uten partikkelfilter.
- sørge for at veier og fortau holdes rene og trygge.
- opprettholde piggdekkavgiften i Oslo.

Levende storby

Fjordbyen med boliger, næring og kultur på tidligere havneområder vil i de nærmeste årene gi helt nye muligheter for byen. Alle innbygger må sikres god tilgjengelighet til fjorden.

Oslo er i vekst, og det skal legges til rette for fortetting og nye bydeler i mange deler av byen. Det er plass til mange nye boliger i Oslo uten å måtte bryte markagrensa eller bygge nye høyhus. Nye boligstrøk må først og fremst etableres på tidligere nærings- og industriområder.

Ta vare på byens kvaliteter

Fortetting skal skje på en måte som ivaretar byens historiske og grønne kvaliteter. Oslo skal videreutvikle sin egenart som en intim storby med et levende sentrum omkranset av grønne åser. Nye bygg skal være tilpasset omgivelsene og sentrum skal være universelt utformet og tilgjengelig for alle. Løsninger som gjør det mulig for mennesker med nedsatt funksjonsevne å ta seg fram eller benytte seg av byens tilbud, gjør også hverdagen enklere for alle andre. Boliger må tilfredsstillende gjeldende støykrav og sikres lett tilgang til stille uteområder.

Venstre vil:

- gå mot bygging av høyhus.
- fortsette oppgraderingen av gater, plasser og torg.
- lage flere gågater.
- bygge flere boliger i sentrum.
- legge til rette for nyskapende arkitektur som tar hensyn til byens historiske dimensjoner og øvrige kvaliteter.
- forsvare de grønne "100-meterskogene" i byen.
- vurdere en verneordning for store trær i byggesonen.

Fjordbyen for alle

Fjordbyen skal være for alle. Den skal gjennomføres med høy kvalitet og god tilgjengelighet langs hele fjorden. Det skal være en god blanding av boliger, kultur og næring.

Venstre vil:

- utvide Middelalderparken.
- si nei til flere høyhus i Bjørvika.
- legge til rette for bruk av strandsonen og fjorden for padlere og roere på Fjordbyplanområdene Filipstad og Alnas utløp samt på Sørenga-utstikkeren.
- fullføre Fjordbyen ved å legge E18 i tunnel fra Mosseveien til Lysaker.
- frigjøre Ormsund for byutvikling i 2008.
- bygge ny trikkelinje i Bjørvika og til Filipstad.
- bygge ut Filipstad med nye parkområder og gode forbindelser med Frogner og Skillebekk.
- legge til rette for nye signalbygg på Filipstad, Vippetangen og ved Grønlia.
- anlegge en gang- og sykkelvei som i størst mulig grad skal gå som en strandpromenade fra Oppegård til Bærum.
- jobbe for å få båt som kollektivtransportmiddel lokalt i Fjordbyen.

Gode bomiljøer

Med sterk vekst må kvaliteten i bomiljøene sikres. Nedbyggingen av fungerende grøntområder må stoppes, og fellesarealer må i størst mulig grad være tilgjengelige for allmennheten. Skoler, barnehager og sykehjem må bygges ut samtidig med at byen fortettes. Det må være et variert boligtilbud med gode nærmiljøer over hele byen.

Venstre vil:

- *sørge for at det bygges flere familieleiligheter i indre øst.*
- *ta vare på småhusområdene.*
- *sikre gode idretts-, rekreasjons- og grøntarealer i forbindelse med fortetting.*
- *etablere egne Syd-midler for Søndre Nordstrand på lik linje med Groruddal-midlene.*
- *gi bydelene myndighet til å avgjøre hvordan Groruddal-midlene og de nye Syd-midlene skal brukes.*
- *etablere et utbyggingsselskap for Groruddalens sentrale deler for å få en ny utvikling med boliger, næring og kultur.*
- *arrangere en internasjonal boligutstilling i Oslo i 2011.*
- *arbeide for at det bygges flere studentboliger i Oslo.*
- *få etablert Sognsveien som miljøgate.*

Tilgjengelig for alle

Oslo er dårlig tilrettelagt for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det må gjøres et omfattende arbeid for å gjøre byen tilgjengelig. Universell utforming må være førende for planlegging av alle offentlige rom. Universell utforming betyr at alt offentlig rom utformes slik at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte. Dette vil gjøre hverdagen enklere for alle.

Venstre vil:

- *la universell utforming være førende for planlegging av alle offentlige rom.*
- *stille krav om universell utforming når kommunen leier lokaler, både permanent og til arrangementer, og når kommunen kjøper inn alle typer varer og tjenester.*
- *arbeide for at minst 20 prosent av alle nye boliger skal være universelt utformet.*
- *foreta en systematisk utbedring av gater, plasser og steder med dårlig tilgjengelighet.*
- *sikre alle tilgang til offentlige kontorer og møterom.*
- *sikre god snørydding.*
- *sørge for at Oslos offentlige etater og foretak har nettsider som er tilgjengelige for alle, herunder at sidene er tilrettelagt for blant annet blinde og svaksynte.*

Det kreative og nyskapende Oslo

Oslo skal være en motor for nyskaping og vekst for hele landet. For å få til dette fokuserer Venstre på å skape et godt næringsklima, spesielt for små og mellomstore bedrifter, og for å forbedre offentlig sektor. Dette er avgjørende for å sikre flest mulig arbeid, og for å sikre inntekter til å bedre velferdstilbudet.

Oslo må utvikle et godt samarbeid med andre storbyer i Skandinavia for videreutvikle regionen til et internasjonalt attraktivt næringsområde. For å bedre Oslos fortrinn nasjonalt og internasjonalt vil Venstre kjempe for at staten fører en helhetlig innovasjonspolitik som øker mulighetene som ligger i Oslo-regionen.

Bedre hverdag for arbeidsskapere

Et dynamisk næringsliv og samfunn trenger både arbeidsskapere og arbeidstagere. Venstre ønsker å skape en enklere hverdag for småbedriftseiere i Oslo, og legge til rette for at flere kan skape og utvikle nye bedrifter. Oslo skal tiltrekke seg kompetanse og arbeidskraft.

Venstre vil:

- redusere skjemaveldet.
- at all saksbehandling for næringslivet skal kunne skje elektronisk.
- gjøre kommunens servicekontor for næringslivet mer tilgjengelig for brukere gjennom lengre åpningstider, bedre markedsføring og tettere kontakt med bydelene. Vi vil også gjøre det mer tilgjengelig for minoritetsspråklige.
- arbeide for at det skal være enklere å få arbeidstillatelse.
- at Innovasjon Norge må utvides til å omfatte Oslo på lik linje med resten av landet.
- tillate butikker å ha åpent så lenge de ønsker, også på søndager.
- ha stabile rammevilkår for utesteder med skjenkebevilling, og oppheve maksimumsbestemmelsene for åpningstid.
- kreve arbeidskontrakt og regulerte arbeidsforhold for å få skjenkebevilling.
- innføre "smiley-systemet" fra Danmark som en metode for å opprettholde hyppige kontroller av skjenke- og serveringssteder og ansvarliggjøre bransjen.

Enklere og mer rettferdige avgifter

Venstre går inn for et enklere og mer rettferdig skatte- og avgiftssystem.

Venstre vil:

- sørge for at Oslo fortsatt skal ha lave kommunale avgifter.
- fortsatt gå imot eiendomsskatt i Oslo.
- bruke avgifter og avgiftslettelse for å vri forbruket i en mer miljøvennlig retning.
- rydde opp i avgifts- og gebyrjungelen. Et gebyr skal ikke være på mer enn det tjenesten faktisk koster.
- arbeide for å fjerne arbeidsgiveravgiften på lærlinger og lære kandidater, slik at det blir enklere for disse å komme i jobb.

Kunnskapsbyen Oslo

Oslo er en kunnskapsby med nærmere halvparten av forskningsressursene i landet, det største universitetet og flere offentlige og private høyskoler, men kontakten mellom høyere utdanning og næringsliv er for dårlig.

Venstre vil:

- *opprette et nettverksforum mellom kommunen, næringslivet og utdannings- og forskningsinstitusjonene.*
- *ta initiativet til et samarbeid mellom kommunen, utdanningsinstitusjonene og næringslivet, hvor folk som vil starte sin egen bedrift kan få tilgjengelig start- og utviklingskapital. En del av denne ordningen må være tilbud om nettverksrådgivning, tilby en inkubatorfunksjon og gi råd og veiledning rundt bedriftsledelse. En slik ordning bør fungere som et kompetanse- og finansieringssenter for gründere i Oslo.*
- *satse på regionalt samarbeid mellom Oslo, regionale statlige etater og arbeids- og næringslivet med hovedfokus på nyskaping/entreprenørskap, samt nettverk og kompetanseutveksling mellom næringsliv og utdanning/forskning.*
- *ta i bruk offentlig/privat samarbeid på flere prosjekter i Oslo med avtaler med private aktører om kommunal utbygging, drift og vedlikehold.*
- *styrke Forskningsparken ved UiO ytterligere, samt vurdere muligheten av å opprette et eget senter for bioteknologi i Oslo.*

Oslo som næringsaktør

Oslo kommune innehar en viktig rolle som tilrettelegger for næringslivet i Oslo. I tillegg er Oslo kommune selv både en stor næringsaktør og en storinnkjøper.

Venstre vil:

- *fortsette å ta i bruk konkurranse som virkemiddel der det er hensiktsmessig.*
- *sette i gang forsøk på å gi private aktører en utfordringsrett på noen utvalgte områder der kommunen driver tjenesteproduksjon, dvs. en rett til å gi et tilbud og få tilbudet vurdert i konkurranse med kommunens egen drift.*
- *sikre at kommunen har god kompetanse på bestiller- og utførerrollene gjennom utveksling av erfaringer med andre byer.*
- *at kommunene skal stå friere til å fastsette eget skattøre.*
- *gjøre Oslo kommune til en pådriver innen produktutvikling og etisk handel gjennom kommunes rolle som storinnkjøper.*
- *at alle kommunale (direkte og indirekte) kostnader skal regnes med ved anbud, slik at det sikres lik konkurranse mellom kommunale og private tjenesteleverandører.*

Et internasjonalt næringsliv

Venstre mener det er en nasjonal oppgave å styrke Oslos evne til å utvikle internasjonalt orienterte bedrifter, og tiltrekke seg etableringer fra internasjonale selskaper.

Venstre vil:

- *øke tilgangen på kompetent arbeidskraft gjennom mulighet for økt arbeidsinnvandring.*
- *markedsføre Oslo internasjonalt som en attraktiv storby å bo og arbeide i. Venstre vil øke budsjettet for markedsføring av Oslo betydelig.*
- *styrke Oslo som kulturby gjennom mer penger, mer mangfold og ved å trekke til seg flere større kulturprosjekter.*
- *arbeide for høyhastighetsbane mellom Oslo og Gøteborg.*

- sikre at offentlig- og infrastrukturell informasjon er tilgjengelig på flere språk, for eksempel ved bedre skilting i kollektivtrafikken.

Kommunal økonomi

Venstre vil sikre byen økonomisk handlefrihet både på kort og lang sikt. Dette krever god budsjettstyring, nedbetaling av lån og høy kommunal egenfinansiering ved investeringer.

Venstre vil:

- gå igjennom alle deler av kommunens drift for å sikre kommunen og fellesskapets penger mot korrupsjon.
- føre en ansvarlig og langsiktig økonomisk politikk.
- arbeide for at kommunen skal stå friere til å fastsette egne inntekter (blant annet eget skattøre).
- redusere kommunalt eierskap der dette ikke har en spesiell begrunnelse.
- forvalte kommunal eiendomsmasse på en forsvarlig og langsiktig måte, ta igjen vedlikeholdsetterslep og sikre langsiktig vedlikehold av kommunens verdier.
- sikre at de kommunale eiendomsforetakene holder et høyt servicenivå samtidig som de er redskaper for å oppnå politiske mål.
- ha større åpenhet og innsyn i anbudsprosesser og annen kommunal saksbehandling for å forebygge korrupsjon og styrke den kommunale revisjonen.

En trygg, raus og inkluderende by

Venstre vil redusere fattigdomsproblemet ved å innføre en garantert minsteinntekt for alle. Som en vei mot dette, vil vi forenkle dagens byråkratiske system for ulike støtteordninger, og gjøre det enklere for folk som sliter å få den individuelle behandling og oppfølging man har behov for. Det viktig å sikre menneskets verdighet og valgfrihet i møtet med det offentlige hjelpeapparatet. Frivillige organisasjoner og engasjerte innbyggere spiller en avgjørende rolle for byen, og må sikres gode rammevilkår.

Den engasjerte borgeren

Frivillige organisasjoner og engasjerte borgere gjør Oslo til en god by å bo i. Mangfold og bredde er viktig for trivselen til byens innbyggere.

Venstre vil:

- *gjøre det lettere for unge som ønsker å organisere sin egen aktivitet til å komme inn under dagens støttesystem.*
- *sikre gode rammevilkår for organisasjonslivet, og utvikle samarbeidet mellom organisasjonene og kommunen.*
- *etablere et selvhjelpshus, der organisasjoner og interessegrupper som tilbyr hjelp, rådgivning, juridisk bistand og kurs kan samlokaliseres.*
- *legge til rette for at barn og unge med nedsatt funksjonsevne kan delta på aktiviteter på lik linje med andre barn og unge.*

Individuelle løsninger

Venstre ønsker et godt og offensivt velferdstilbud, med målrettede tiltak og virkemidler.

Venstre vil:

- *øke sosialhjelpsatsene slik at alle som trenger støtte skal få et bedre grunnlag for selv å kunne arbeide seg ut av problemene samtidig som det tar bort behovet for små særytelser som krever omfattende saksbehandling.*
- *at alle som trenger tjenester i det kommunale hjelpeapparatet skal delta i utformingen av sin egen individuelle plan for å gjenvinne kontroll over egen livssituasjon.*
- *sikre at kontantstøtte og barnetrygd ikke fører til avkorting i sosialstøtten.*
- *forenkle de ulike støtteordningene. På sikt vil Venstre innføre en ny velferdsmodell basert på borgerlønn.*
- *kutte alt unødvendig offentlig byråkrati for å styrke byens økonomi og gi innbyggerne et bedre offentlig velferdstilbud.*
- *sette pasientens behov i fokus uavhengig av om en behandlingsplass tilbys av en offentlig eller privat aktør.*

Hjelp til dem som har det vanskeligst

Sosialt ansvar handler først og fremst om å hjelpe dem som har det vanskeligst. I Oslo handler dette blant annet om å hjelpe dem som sliter med rusproblemer.

Venstre vil:

- etablere et tre-sifret telefonnummer for å melde om folk som trenger hjelp, men der det ikke er behov for ambulanse/politi.
- etablere flere behandlingsplasser og bedre ettervernstilbud for alkoholikere og narkomane. Ingen som ønsker avrusing skal måtte stå lenge på venteliste!
- opprette flere sprøyterom og utvide disse til og omfatte helse og oppfølgingstilbud.
- styrke oppsøkende og ambulerende grupper helsepersonell, slik at disse kan opprette døgnkontinuerlig tilbud.
- arbeide for at Oslo får ansvaret for rusomsorgen fra Helse Øst.
- sikre at alle får en individuell tiltaksplan og god oppfølging. Dette gjøres best ved at rustiltakene koordineres ute i bydelene.
- etablere et senter for pårørende innen rus- og psykiatrifeltene.
- utvikle flere og mer fleksible boligtilbud for vanskeligstilte i Oslo.
- at alle narkomane som ønsker behandling skal få et godt tilbud. Behandlingsapparatet må ta i bruk et bredt spekter av virkemidler. Terskelen for å få adgang til legemiddelassistert rehabilitering (LAR) må senkes. LAR må tas inn som fast tilbud ved rusbehandlingspoliklinikkene og hos allmennlegene og det må følge ressurser med disse nye oppgavene. LAR må gis på "blå resept" og tildeles utelukkende ut fra medisinske kriterier. Sammen med slik tildeling må det gis et eget forpliktende sosialfaglig hjelpeprogram. Det må åpnes for å bruke flere legemidler enn metadon og Subutex. Kontrollert utdeling av brukerdoser må vurderes som ledd i behandlingen for de tyngste misbrukerne.
- at beslag av brukerdoser bøtelegges på stedet i stedet for fengsling.

Psykisk helse

Mange mennesker i byen sliter med psykiske problemer i kortere og lengre perioder. Behovene for hjelp er svært forskjellige. Derfor er det viktig at tilbudet er bredt og allsidig. Frivillige institusjoner og grupper av brukere gjør en stor innsats innenfor denne sektoren. Dette er en ressurs som kommunen må trekke inn i sitt arbeid for å gjøre hverdagen lettere for dem som trenger sosial kontakt, støtte og oppfølging.

Venstre vil:

- sørge for et nært samarbeid mellom kommunens helsetjeneste og akuttpsykiatrien som ivaretas av sykehusene. Det er særdeles viktig at kontakten mellom de ulike nivåene i behandlingsskjeden, ivaretar den enkeltes behov for oppfølging.
- barn og unge som har psykiske problemer, må få rask og riktig oppfølging. Køene i barne- og ungdomspsykiatrien må avskaffes.
- gjennomføre en storstilt kompetanseheving hos alle ansatte som arbeider med psykisk helse i bydelene og ellers.
- utvide samarbeidet med frivillige organisasjoner som for eksempel Link Oslo om etablering av selvhjelpshus, selvhjelpsgrupper og andre støttetiltak.
- støtte etablering av et nytt klubbhus for brukerstyrt hjelp til psykisk syke i Oslo øst, etter modell av Fontenehuset i Holbergs gate.
- sørge for at alle som av helsemessige årsaker trenger bolig, herunder bolig med tilsyn, får tilbud om dette.

En bedre oppvekst

Alt for mange barn og unge i Oslo har en tøff oppvekst, og Venstre vil sikre at disse får en bedre oppfølging. Vi vil øke innsatsen for å splitte opp gjenger, og for å fange opp barn og unge i faresonen på et tidlig tidspunkt.

Venstre vil:

- videreføre gatemeglingsprosjektet, og gi alle elever innføring i konfliktløsning.
- styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner og andre viktige aktører på området.
- at ansatte skal ha gode muligheter og ordninger for videreutdanning og en kontinuerlig kompetansebygging.
- styrke bydelenes arbeid mot ungdomskriminalitet ved at alle bydeler får en SLT-koordinator (samarbeid om lokale kriminalitetsforebyggende tiltak), og at det knyttes nødvendige ressurser til disse stillingene. Gjennom disse koordinatorene bør man også bedre kunne sikre bedre oppfølging av ungdommer som flytter mellom bydelene.
- ha bedre oppfølging av fosterforeldre, og iverksette flere tiltak for å øke rekrutteringen av fosterforeldre i Oslo.
- forebygge ungdomskriminalitet gjennom et forsterket samarbeid mellom skole, barnevern og politi.

En trygg by

Ingen skal ha grunn til å føle seg utrygg i Oslo. Kriminalitet må forebygges og bekjempes. Trygghet betyr også styrking av personvernet og frihet fra overvåkning.

Venstre vil:

- bekjempe all vold.
- rette en spesiell innsats mot vold i nære relasjoner.
- sikre et bedre oppfølgingstilbud til voldsrammede.
- sørge for at områder i byen med stor ferdsel blir så opplyste at de oppfattes som trygge.
- arbeide for at det opprettes en ny politistasjon/-post i Søndre Nordstrand med lokalisering på Mortensrud.
- intensivere kampen mot organisert kriminalitet.
- bekjempe prostitusjon med sosiale virkemidler, og gå imot kriminalisering av horekunder.
- prioritere tiltak mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, menneskehandel og annen kriminalitet rettet mot grunnleggende menneskerettigheter.
- redusere antall overvåkningskameraer, og skjerpe kravene for tildeling av tillatelser.
- opprette et personvernombud som skal sikre innbyggerne innsyn i kommunal saksbehandling, og sørge for at sensitive opplysninger ikke blir misbrukt.
- ha en grundig kartlegging av alle overvåkningskameraer i byen, med oversiktskart godt tilgjengelig for allmennheten.
- styrke datasikkerheten i Oslo kommune.
- målrette tiltak mot vold og uorden i Oslo sentrum nattestid.

Bedre eldreomsorg

Eldreomsorgen må styrkes. Alle må få nødvendig pleie og omsorg når de trenger det. For å få til dette, vil Venstre ha et bredere og mer fleksibelt tilbud som i større grad fanger opp at de eldre har ulike ønsker og behov.

Venstre vil:

- skape et mer variert tilbud innen eldreomsorgen. Eldre må i langt større grad få mulighet til å ha innflytelse på innholdet i tjenestene de får fra det offentlige. I tillegg til å sikre gode sykehjemsplasser, må det etableres alders-/seniorhjem og flere omsorgsboliger for de som trenger et mindre pleieintensivt tilbud.
- ha lavere terskel for å få sykehjemsplass, hjemmetjenester og andre omsorgstilbud.
- sikre fritt sykehjemvalg, slik at den enkelte selv kan velge hvilken løsning som passer best. For at valget skal bli reelt, må det etableres flere sykehjemsplasser.

- *ha økt bemanning og bedre medisinsk-faglig tilsyn ved sykehjemmene. Det må også etableres flere spesialavdelinger for eldre med særskilte behov.*
- *innføre en omsorgsgaranti for å kvalitetssikre eldreomsorgen og sikre den enkeltes rettigheter. Kommunen skal være ansvarlig for å stille krav til kvaliteten på tjenestene som tilbys, men for Venstre er det mindre viktig hvem som leverer tjenesten.*
- *sikre rekrutteringen til omsorgsyirket, blant annet ved tilbud om etterutdanning for ufaglærte og liberalisering av regelverket knyttet til arbeidsinnvandring.*

Et sted å bo

Alle skal ha et godt sted å bo, enten de leier eller ønsker å kjøpe sin egen bolig. Opprustningen av de kommunale leilighetene må fortsette, og bomiljøene må trygges. Det bør også etableres ordninger for å hjelpe folk med lave, men stabile lønninger til å komme seg inn på boligmarkedet.

Venstre vil:

- *fortsette innsatsen for å pusse opp de kommunale leilighetene til en verdig bostandard.*
- *skape en bedre spredning av de kommunale leilighetene. Ved salg av kommunale leiegårder bør kommunen beholde en viss andel av leilighetene, og samtidig kjøpe leiligheter i gårder rundt om i byen. Det må ikke selges flere enn det kjøpes eller leies inn.*
- *gjøre bostøtteordningene mer treffsikre når det gjelder å fange opp folk i ulike bo- og livssituasjoner. Kommunal bostøtte må også kunne gis til dem som leier privat.*
- *at Oslo kommune må innrette seg mot å få størst mulig nytte av Husbankens tilskuddsordninger.*

Kamp mot diskriminering

Retten til å delta på alle samfunnsarenaer må gjelde alle, uavhengig av etnisitet, kjønn, seksuell legning eller nedsatt funksjonsevne. Styrket kamp mot diskriminering er nødvendig for å sikre mangfoldet og respekten for at mennesker har ulike mål, drømmer og visjoner for hva som er det gode liv for dem.

Venstre vil:

- *at kommune og bydeler må gå foran for å sikre like jobbmuligheter uansett etnisk bakgrunn.*
- *at universitetet og høyskoler må inkluderes i arbeidet med å sikre en bredere rekruttering til politiet, læreryrket og andre yrker der minoriteter er underrepresentert.*
- *at samarbeidet med frivillige humanitære organisasjoner må styrkes for å motarbeide flere former for diskriminering.*
- *at utesteder som diskriminerer gjestene sine umiddelbart skal miste skjenkebevillingen.*
- *at Quo Vadis får i oppdrag å etablere et senter for norskopplæring/arbeidstrening for menn etter samme modell som senteret for kvinner.*
- *sikre at personer med nedsatt funksjonsevne som ønsker det, kan få innpass i arbeidslivet.*

En skole for kunnskap og like muligheter

Skolen skal formidle kunnskap og allmenndannelse på en måte som skaper utvikling hos den enkelte og i samfunnet. Ingen elever er like, og derfor bør elever og foreldre kunne velge mellom forskjellige skoler med ulike profiler og spesialiseringer. For å skape et slikt mangfold må skolene få langt større frihet til å styre egen utvikling, og virkemidler til å rekruttere og beholde dyktige og engasjerte lærere. Ved å satse på lærerne vil skolen kunne bli en god arena for læring og personlig utvikling.

Et spennende skoletilbud

For Venstre er det viktig at Oslo kan tilby et spennende og variert skoletilbud.

Venstre vil:

- satse på en sterk offentlig skole. Alle skal ha tilgang til en god skole i sitt nærmiljø.
- være positiv til friskoler.
- gi skolene større frihet til å utvikle sin egenart. Målet er et mangfold av faglige profiler og pedagogiske arbeidsmåter. De videregående skolenes spesialisering som temaskoler må videreutvikles.
- ha fritt skolevalg både i grunnskolen og i videregående opplæring.
- at grunnskolene selv skal kunne velge om de ønsker å tilby fleksibel skolestart for seksåringer.
- bygge ny skole i Nordre Aker.
- ha ny ungdomsskole i Vestre Aker.
- at ny kombinert ungdoms- og videregående skole bygges på Helsfyr.
- at det bygges en ny skole i Hasle/Økern-området.
- at alle nye skoler skal ha universell utforming.
- at det må foretas helhetlige evalueringer av hver enkelt skole.
- flytte mer myndighet til den enkelte skole.

Sats på læreren

En god skole krever at lærere og skoleledere får tilstrekkelig faglig oppdatering og etterutdanning, og at mer av arbeidstiden kan fristilles til skoleutvikling, samarbeid og undervisning.

Venstre vil:

- gjennomføre en ordning med et kompetanseår for lærere og skoleledere som gir lærerne en mulighet til etter- og videreutdanning.
- gi hver skole en "videreutdanningspott", slik at de får en reell mulighet til å la lærerne hente faglig og pedagogisk påfyll.
- stille økte krav til lærertetthet, og sikre at det i større grad kompenseres for skjevheter i elevgrunnlaget ved å tilføre ekstra lærerressurser.
- gi lærere i Oslo-skolen tilleggsutdanning innen det å jobbe i en flerkulturell skole, og finne gode rekrutteringsmetoder for å få utdannet flere lærere med minoritetsbakgrunn.
- at det etableres en ordning med fast ansettelse for unge lærere som arbeider som vikarer i skolen.
- sørge for gode opplæringsprogrammer for skoleledere innen pedagogisk arbeid, samt drift og utvikling av skolen.

- *tilføre ledelsen på den enkelte skole midler som de kan benytte til individuelle eller kollektive lønnstillegg, eller til andre tiltak for å tiltrekke seg og holde på kjernekompetanse.*
- *redusere byråkratiet og skjemaveldet i skoleverket, slik at mer tid kan benyttes til elevkontakt og skoleutvikling.*
- *blant annet styrke rådgivningstjenesten for å sikre elevene bedre overgang mellom grunnskole og videregående skole, noe som vil forebygge frafall.*

Slipp skolen fri

Faglig dyktige lærere åpner muligheter for å gi skolene stor pedagogisk frihet. En slik frihet må samtidig bygge på at vi setter tydelige krav til kvaliteten i opplæringen.

Venstre vil:

- *følge opp de målsetningene som er satt for kvalitet og pedagogisk utvikling i Kvalitetsbarometeret.*
- *utarbeide lokale kvalitetsmål i samarbeid mellom skoleledelse, lærere, elever og foreldre.*
- *ha solid pedagogisk kompetanse i sammensetningen av skoleledelsen. Det bør være et krav at alle rektorene i Oslo har pedagogisk utdanning.*
- *at det stilles strengere krav til lærernes kompetanse i fagene de underviser i. Det må gjennomføres en reform av lærerutdanningen. På ungdomstrinnet må lærerne ha minimum 60 studiepoeng for å undervise i et basisfag.*

En fri og kreativ skole

Skolene skal ha stor frihet til å foreta selvstendige prioriteringer i forhold til innholdet i opplæringen, men det bør være noen grunnleggende felles krav til undervisningen ved alle skoler på samme skoletrinn.

Venstre vil:

- *øke satsingen på kulturformidling og kreative aktiviteter.*
- *styrke opplæringen i basisfagene matematikk, naturfag og norsk i grunnskolen, og innføre et ekstra obligatorisk fremmedspråk. Det språklige mangfoldet i Oslo-skolene må utnyttes!*
- *oppretholde obligatorisk sidemålsundervisning i videregående opplæring, men uten avsluttende eksamen og egen karakter i faget. Vurderingen skal inngå som del av en felles norsk karakter. Sidemålsundervisningen må utvikles og fornyes. Venstre vil derfor sette i gang forsøk som reelt fornyer faget i formidling og innhold slik at kunnskapen om og holdningen til faget endres.*
- *innføre et inkluderende livssyn-, etikk- og verdifag som erstatning for KRL-faget. Inntil et slikt fag er etablert, skal det være mulig å søke fritak fra hele KRL-faget.*
- *ha økt bruk av nettbasert læring og IKT i læringsarbeidet.*
- *sikre elevene fritt valg av læremidler i videregående opplæring.*
- *på sikt innføre programvare basert på åpne standarder i alle Oslo-skoler så langt det er mulig.*
- *fristille den enkelte skole til selv å velge egnet datautstyr og programvare.*
- *bedre demokratiopplæringen.*
- *arbeide for å innføre en livssyns- og religionsnøytral formålsparagraf i opplæringsloven.*
- *stimulere skolen og næringslivet til å inngå forpliktende samarbeidsavtaler.*

Nivåtilpasset opplæring

Alle elever har krav på å få opplæring som er tilpasset eget nivå og egne behov. Det bør være en selvfølge at alle elever møter faglige utfordringer.

Venstre vil:

- kreve at alle elever i større grad får opplæring tilpasset eget nivå.
- stille krav om at den retten alle elever har til tilpasset opplæring gjøres kjent og blir et reelt tilbud.
- styrke norskopplæringen, spesielt for barn uten norskspråklig bakgrunn.
- styrke ordningen med leksehjelp.
- sikre at de som trenger særskilt tilrettelagt opplæring raskt får et relevant tilbud. Hjelpen må settes inn tidlig, slik at eleven raskest mulig kan følge ordinær undervisning.
- opprettholde et godt spesialskoletilbud.
- starte et prøveprosjekt med en videregående skole for elever som trenger sosial oppfølging i et utvidet opplæringstilbud.
- at det skal gis de samme økonomiske tildelinger for barn med spesielle behov der foreldrene velger nærskolene til fordel for et spesialskoletilbud

Et godt skolemiljø

Skolen må styrkes for å bli en arena for felleskap.

Venstre vil:

- etablere robuste rådgiverteam på alle skoler, med bred kompetanse innen spesialpedagogikk, psykologi og yrkesveiledning. Rådgiverteamet skal også fungere som en støtte for lærerne i deres arbeid med å tilrettelegge opplæringen.
- styrke PPT og skolehelsetjenesten slik at man tidligere kan fange opp elever som sliter med ting på eller utenfor skolen.
- videreføre opprustningen av Oslo-skolene med minst 1 milliard kroner per år.
- gi lærerne bedre arbeidsforhold. Det må stilles strengere krav til størrelse og kvalitet på lærernes arbeidsrom, og de må få mer fleksibel arbeidstid.
- videreutvikle prosjektene mot mobbing og rasisme.
- øke satsningen på skolenes utearealer som arena for trivsel og fysisk aktivitet.
- sikre alle i osloskolen tilgang på rent kaldt vann.
- kreve at det lages en egen læringsmiljøforskrift for elever i osloskolen.
- at skolene skal spille en viktig rolle i nærmiljøet og at nærmiljøet inkluderes og brukes. Skolene bør samarbeide med bydelene og lokalsamfunnet om bruken av skolebygningene på kveldstid.
- arbeide for trygge skoleveier, også i indre by.

Rettferdige karakterer

For Venstre er det viktig at tester i skolen først og fremst brukes for å hjelpe elever og lærere til å tilrettelegge opplæringen bedre, og at karakterer fastsettes på en mest mulig riktig og rettferdig måte.

Venstre vil:

- at mappevurdering skal kunne bli en sentral del av karakter- og evalueringssystemet til skolene som selv velger mappevurdering.
- at nasjonale prøver først og fremst skal brukes til å kartlegge elevenes forutsetninger og behov, og gjøre det enklere for lærerne å tilrettelegge opplæringen for hver enkelt elev.

Prøvene må derfor gjennomføres i begynnelsen av skoleåret, og ikke brukes som en del av grunnlaget for fastsettelse av sluttarakter.

- *at kvaliteten på de nasjonale prøvene må bli bedre, og de må forankres bedre ute på skolene.*
- *at resultatene fra nasjonale prøver må være offentlige. Tallene må imidlertid presenteres på en måte som gjør det mulig å se skolens resultater og utvikling over tid.*
- *starte et prøveprosjekt med ferdighetsprofiler i barneskole, som verktøy for tilrettelegging av spesialundervisning og leksehjelp.*

Hør mer på eleven

Alt arbeid i skolen bygger på gjensidig respekt mellom elever, lærere og foreldre. En god skoleutvikling krever at elevene blir hørt, og at de har reell innflytelse på egen skolehverdag.

Venstre vil:

- *gi elevene rett til individuelle studie- og arbeidsplaner som de selv er med på å utforme.*
- *sikre bedre kommunikasjon mellom elevråd, driftsstyre og elevene.*
- *sikre elevrådsrepresentantene god opplæring og at de blir bevisste sin rolle.*
- *styrke elevombudets rolle som støttespiller for elevrådene.*

Sats på yrkesutdanning

Behovet for faglært arbeidskraft er stort i Oslo, og vi må sikre bedre forhold for elever som velger et yrkesforberedende utdanningsprogram. Det må oppleves mer attraktivt for bedriftene å ta inn en lærling eller lærekandidat. Mange søkere med svake skolerresultater får i dag ikke prøvd seg i en lærebedrift fordi risikoen oppleves som for stor.

Venstre vil:

- *styrke yrkesveiledningen i skolen, og i større grad knytte denne sammen med direkte kontakt med næringslivet.*
- *ha mer praksis i de yrkesforberedende utdanningsprogrammene, særlig på videregående trinn 1, og mer fleksibilitet mellom teoretiske og praktiske fag.*
- *pålegge Oslo kommune å ta inn flere lærlinger og lærekandidater.*
- *fjerne arbeidsgiveravgiften på lærlinger og lærekandidater.*
- *tillate prøvetid for unge lærlinger slik at også de med svake resultater får en sjanse til å vise seg frem.*
- *at Utdanningsetaten har en tettere oppfølging av lærebedriftene.*

Fleksible barnehager

Rett til barnehageplass

Alle barn i alderen ett til fem år skal ha rett på et tilbud om barnehageplass som er godt faglig med utgangspunkt i barnets behov.

Venstre vil:

- *legge til rette for økt etablering av kommunale og private barnehageplasser. Oslo skal ha full barnehagedekning!*

- *gjøre det enklere å etablere familiebarnehager, ved at bydelene ansetter førskolelærere som familiebarnehagene kan leie inn. Bydelene bør også bidra med praktisk veiledning i oppstartsfasen.*
- *ha lik subsidiering av private og offentlige barnehager.*
- *sikre at alle har råd til å velge barnehage for sine barn. Prisen for en barnehageplass bør variere i forhold til foreldrenes inntekt. Kommunene bør få større mulighet til å differensiere barnehagesatsene.*

Valgfrihet for barnefamiliene

Ikke alle foreldre har de samme ønskene og behovene i forhold til barnehage, og det må derfor gis et bredt og variert tilbud.

Venstre vil:

- *ha fleksible åpningstider i barnehagene, slik at det tilrettelegges også for dem som trenger et tilbud på kveldstid eller om natten.*
- *sørge for tilstrekkelig deltidsbarnehageplasser.*
- *at også foreldre som ikke ønsker en ordinær barnehageplass, har et fleksibelt tilbud i form av for eksempel barneparker, åpne barnehager og så videre.*

Et sted for lek

Barnehagen skal være et sted der leken står i sentrum, men mot slutten av barnehageperioden bør barna forberedes til å begynne på skolen. Barnehagen er også en viktig arena for språkforståelse og integrering.

Venstre vil:

- *at barnehagen skal handle om lek og egenutfoldelse, men med lett preg av undervisning, for eksempel ved at barna får en grunnleggende innføring i tall og bokstaver.*
- *at barn med dårlig språkutvikling bør prioriteres i køen, og tilbys gratis kjernetid i barnehagen, eventuelt språktreningsgrupper.*

En levende kulturhovedstad

Kunst og kultur er de meste sentrale uttrykk for menneskers sameksistens. Oslo har et rikt, spennende og flerkulturelt kulturliv. Å styrke og videreutvikle dette mangfoldet, vil gjøre Oslo til en bedre og mer attraktiv by å bo i. Frivillige organisasjoner og engasjerte innbyggere spiller en avgjørende rolle for byen, og må sikres gode rammevilkår.

Venstre vil:

- *gjøre Oslo til en ledende europeisk kulturby som profilerer seg gjennom kulturell bredde, festivaler, arkitektur og design.*
- *gi kulturpolitikken høyere prioritet og større handlingsrom.*
- *gjøre Oslo til en foregangsby når det gjelder å bruke ny teknologi i kulturformidlingen.*

Oslo er festivalbyen

I et samspill mellom institusjoner, organisasjoner, private aktører og kommunen, er det skapt et unikt tilbud til alle kulturinteresserte. Det er særdeles viktig oppgave for kommunen å bidra til at festivalene får muligheter for fornyelse og at ideer til nye prosjekter blir prøvd ut. Det er også viktig at Oslo ivaretar sitt ansvar som landets største studentby ved at kommunen støtter byomfattende studentrelaterte arrangementer.

Venstre vil:

- *at kommunen ikke skal styre innholdet i kulturtilbudet, men skal legge til rette for at profesjonelle og amatører kan utfolde og utvikle sine kreative evner.*
- *gi kultursektoren økte ressurser, slik at kommunen kan være en aktiv og forutsigbar samarbeidspartner.*

Samspill mellom kultur og næringsliv

Oslo trenger, i tillegg til bredde og mangfold, også å profilere seg sterkere på områder der kultur- og næringsvirksomhet kan spille sammen for å løfte frem byen internasjonalt. Slike områder er design, arkitektur og bymiljø.

Venstre vil:

- *at kulturpolitiske prioriteringer skal veie tyngre i arbeidet med byens utvikling.*
- *ta initiativ til et målrettet samarbeid mellom kultursektoren og næringslivet for å styrke den internasjonale satsingen.*
- *arbeide for at arkitekturtriennalen skal få en sterk internasjonal posisjon.*

Verdens beste bibliotek

Biblioteket skal være et senter for kunnskap og kultur, og bidra til å styrke demokratiet ved å sikre fri adgang til informasjon. Biblioteket skal også være en arena for integrering, ved å bevare og formidle norsk kulturarv og samtidig være det stedet der minoritetsspråklige grupper får mulighet til å ta vare på eget språk og utfolde sin egen identitet.

Venstre vil:

- at det nye hovedbiblioteket skal stå ferdig på Vestbanen i valgperioden og leve opp til visjonen om "verdens beste bibliotek."
- opprette nye lokalbibliotek i Nordre Aker, Gamle Oslo og Ullern.
- opprette flere nærbibliotek i samarbeid med skoler og andre lokale instanser.
- gjøre bibliotekene til mer attraktive møteplasser ved å utvide åpningstidene.
- gi biblioteket ressurser til formidling av nye medier og nye teknologiske løsninger.
- gi biblioteket flere og mer tydelige oppgaver i integreringsarbeidet.
- styrke arbeidet med Oslo som friby for forfulgte kunstnere.

Museene skal brukes

Munch-samlingen, Vigeland-samlingen og Stenersen-samlingen er unike i internasjonal sammenheng. Tiden er inne til å gi disse samlingene en tydeligere plassering i byens kulturliv.

Venstre vil:

- styrke museene ressursmessig.
- gi museene en friere stilling innenfor den kommunale forvaltning og gjøre dem til spydspisser i byens internasjonale profilering.
- at museene skal være gratis hele året.
- sikre Munch-samlingen et nytt og funksjonelt bygg og utrede om dette kan bygges i Bjørvika.
- sørge for en systematisk opprustning av Vigelandsparken/-museet.
- flytte Bymuseet inn i et moderne hovedstadsmuseum.
- etablere et nært samarbeid med de statlige museene i Oslo og ta initiativ til at det blir bygget nytt Veksthus på Tøyen.
- sikre en helhetlig middelalderpark og ruinområdene i Gamlebyen, og la dem bli rammen rundt et aktivt arbeid for å skape identitet og historisk forståelse.

Kinobyen

Oslos posisjon som en av Europas absolutt beste kinobyer må videreføres.

Venstre vil:

- arbeide for at Oslo Kinematografer tilbyr månedskort og lignende ordninger tilpasset ulike aldersgruppers behov.
- arbeide for at Oslo Kinematografer sikres tilgang på kapital for å kunne satse på ny fremvisningsteknologi.
- arbeide for en ny kino i Gamle Oslo.

Møteplasser

Et levende kulturliv trenger mange og gode møteplasser.

Venstre vil:

- lage en strategi for å skaffe flere lokaler til kunstutøvelse, atelierer, verksteder og øvingslokaler ved at flere kommunale bygg blir klassifisert som kulturbygg med rimelige leievilkår for kunstnere og kulturarbeidere.
- ha driftsplaner for alle kulturbygg, for å bidra til fornyelse og større aktivitet.
- etablere flere øvingslokaler over hele byen.
- arbeide for bygging av kulturhus i Groruddalen.

- ta vare på og utvikle bruken av Akergårdene.
- sikre Ingjerstrand bad.
- ruste opp og utbedre badeområdene på Huk, Paradisbukta og Kongsholmen.

Gi rom til kulturen

Venstre ønsker en by der kunst og kultur skal sette preg på det offentlige rom.

Venstre vil:

- at kunstnere i større grad bør samarbeide med arkitekter og byplanlegger om utforming av ny bebyggelse, oppgradering av plasser, gater, offentlige bygg og så videre.
- at kommunen skal øke innkjøpet av samtidskunst til byens samlinger og øke bruken av kunst i det offentlige rom.

Idrett for alle

Hele Oslos befolkning skal ha mulighet til å delta i idrett og friluftsliv. Dette gjelder også for dem som ikke er med i den organiserte idretten. Alle må ha mulighet til å drive aktivitet på egne vilkår og selv bestemme hvilken form og innhold aktivitetene skal ha. Samtidig skal Oslo som hovedstad ha de beste anlegg for breddeidrett og for alle som driver idrett på elitenivå.

Venstre vil:

- prioritere bygging og vedlikehold av idrettsanlegg for breddeidrett.
- arbeide for et nytt fotballanlegg på Valle/Ensjø.
- bygge flere flerbrukshaller.
- arbeide for utbygging av anlegg med plass for skatehall/landhockey og nytt fotballanlegg på Voldsløkka.
- bygge badeanlegg på Rommen.
- bygge badeanlegg på Røa.
- etablere en cricketbane med internasjonale mål på Mortensrud.
- at bruk av idrettshaller skal være gratis for skoler og barnehager på dagtid.
- at det skal avsettes plass til bredde- og allidrett ved utbygging av Holmenkollen til VM 2011.

Rom for alternativt kulturarbeid

Venstre vil at byen skal ha plass til og legge til rette for grupper som ønsker å utvikle alternative kulturtilbud.

Venstre vil:

- la Hausmania-området være til disposisjon for frie grupper.
- støtte arbeidet for å kunne opprette "Ny-cirkus".
- finne et egnet bygg til Volapûk.
- sikre utbygging av øvingslokaler for alle typer musikere.
- sikre lokaler som gir rom for kunstnere både for kunstutvikling og næringsutvikling innen kunsten.